C/2025/3209

13.6.2025

Uverejnenie oznámenia o schválenej štandardnej zmene špecifikácie výrobku so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2025/27 ([1])

(C/2025/3209)

OZNÁMENIE O SCHVÁLENÍ ŠTANDARDNEJ ZMENY

[článok 24 nariadenia (EÚ) 2024/1143]

„Clementine del Golfo di Taranto“

PGI-IT-0247-AM01 – 20.3.2025

1. **Názov výrobku**

„Clementine del Golfo di Taranto“

2. **Druh zemepisného označenia**

☐ Chránené označenie pôvodu (CHOP)

☒ Chránené zemepisné označenie (CHZO)

☐ Zemepisné označenie (ZO)

3. **Sektor**

☒ Poľnohospodárske výrobky

☐ Vína

☐ Liehoviny

4. **Krajina, ku ktorej zemepisná oblasť patrí**

Taliansko

5. **Orgán členského štátu oznamujúci štandardnú zmenu**

Ministerstvo poľnohospodárstva, potravinovej sebestačnosti a lesného hospodárstva (PQA) 1

6. **Zdôvodnenie označenia za štandardnú zmenu**

Ide o štandardnú zmenu v zmysle článku 24 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1143, pretože nezahŕňa zmenu názvu, nepredstavuje riziko, že sa ňou odstráni súvislosť, a neprináša ďalšie obmedzenia týkajúce sa uvádzania výrobku na trh.

7. **Opis schválenej štandardnej zmeny (schválených štandardných zmien)**

1. *Vypustenie odkazu na nariadenie (EHS) č. 2081/92*

V článku 1 špecifikácie výrobku sa vypustil odkaz na nariadenie (EHS) č. 2081/92.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

([1]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2025/27 z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality a ktorým sa zrušuje delegované nariadenie (EÚ) č. 664/2014 (Ú. v. EÚ L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

2. *Zmeny článku 4 o charakteristikách pestovania: prerezávanie*

Článok 4 špecifikácie výrobku sa zmenil tak, že sa vypustila požiadavka týkajúca sa každoročného prerezávania. Prerezávanie sa teraz môže vykonávať každé dva roky a povolené sú aj zelené práce.

Túto činnosť bolo potrebné zefektívniť z dôvodu rastúceho nedostatku pracovníkov na špecializované prerezávanie citrusov. Preto sa prerezávanie môže vykonávať každý druhý rok, ak to podmienky rastu rastliny umožňujú, zatiaľ čo účelom zelených prác je vyvažovanie produkcie.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

3. *Zmeny článku 4 o charakteristikách pestovania: zavlažovanie*

Článok 4 špecifikácie výrobku sa zmenil vypustením spojitosti medzi zavlažovaním a nedostatkom zrážok a zahrnutím metód podzemného zavlažovania.

Táto metóda zavlažovania bola do špecifikácie výrobku zahrnutá v reakcii na rastúcu potrebu zefektívniť využívanie vody.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

4. *Zmeny článku 4 o charakteristikách pestovania: obrábanie pôdy*

Článok 4 špecifikácie výrobku sa zmenil zahrnutím možnosti používať techniky riadeného zatrávňovania.

Používanie techník zatrávňovania sa do špecifikácie výrobku zahrnulo z dôvodu súčasnej a neustále rastúcej potreby chrániť pôdu pred úbytkom organickej hmoty a zachovávať biodiverzitu užitočnej hmyzej fauny.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

5. *Zmeny článku 4 o charakteristikách pestovania: hustota výsadby*

Článok 4 špecifikácie výrobku sa zmenil zjednodušením textu o požiadavkách na hustotu výsadby, čím sa umožnila rozličná hustota výsadby do maximálnej hodnoty 750 rastlín/ha. Tento limit bol predtým povolený len v sadoch, ktoré existovali pred uznaním CHZO.

Maximálny počet rastlín na hektár sa v posledných dvoch desaťročiach zvýšil v dôsledku zavedenia dynamickej hustoty výsadby a hrebeňovej úpravy pôdy do štandardných postupov pestovania citrusov.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

6. *Zmeny článku 4 o charakteristikách pestovania: vymedzenie podpníka*

Článok 4 špecifikácie výrobku sa zmenil zavedením možnosti používať ako alternatívu k druhu *Citrus aurantium* L., bežne nazývanému „horký pomaranč“, podpníky stanovené v platných právnych predpisoch.

Dôvodom zavedenia možnosti používať iné podpníky ako *Citrus aurantium* je výlučne zaistenie zdravia rastlín.

Táto zmena sa netýka jednotného dokumentu.

7. *Článok 6: Zaradenie špecifikácií týkajúcich sa výrobku určeného na spracovanie*

Článok 6 špecifikácie výrobku sa zmenil zavedením špecifikácií vzťahujúcich sa na výrobok určený na spracovanie, v zmysle ktorých sa povoľuje používať plody, ktoré môžu byť poškodené, ale nevykazujú známky hniloby, a/alebo majú minimálnu veľkosť 7 (41 – 48 mm), čím nie sú dotknuté ostatné vlastnosti stanovené v špecifikácii výrobku. Pri takýchto plodoch sa smie používať CHZO „Clementine del Golfo di Taranto“, ale nesmú sa predávať v nespracovanom stave konečnému spotrebiteľovi.

Začlenenie pravidiel týkajúcich sa spracovaných výrobkov do špecifikácie výrobku je odôvodnené rastúcim záujmom spracovateľského priemyslu o výrobky so štatútom chráneného označenia. Minimálna veľkosť sa znížila o jednu kategóriu, a to len pri výrobkoch určených na spracovanie, pričom dôvodom je zvýšený záujem spracovateľského priemyslu o výrobky so štatútom chráneného označenia. Nie je tým ovplyvnený podiel výrobkov určených na priamu spotrebu.

Táto zmena sa týka jednotného dokumentu.

8. *Článok 7: Vloženie článku o súvislosti*

Do článku 7 sa zahrnula súvislosť, pričom špecifikácie označovania a balenia sa presunuli do článku 8.

Doplnený text v plnom rozsahu a bez akýchkoľvek zmien reprodukuje informácie, ktoré už boli uvedené v bodoch 4.4 a 4.6 zhrnutia platného pred touto zmenou.

Táto zmena sa týka jednotného dokumentu.

9. *Článok 8: Opis a prezentácia*

Do špecifikácie výrobku bol doplnený článok 8, do ktorého sa presunuli špecifikácie týkajúce sa opisu a prezentácie z článku 7, ktorý sa teraz vzťahuje na súvislosť.

Vypustila sa maximálna hmotnosť balenia a nahradila sa minimálnou hmotnosťou. Zmenil sa percentuálny podiel ovocia v balení, ktoré musí byť označené logom označenia, a to z 90 % na 60 %. Okrem toho môžu byť povinné informácie uvedené na etikete a/alebo štítku a/alebo obale, pričom nemusia byť všetky zoskupené na jednej strane balenia.

Vzhľadom na rozšírenie referenčného trhu predaja výrobkov s chráneným označením vznikajú medzi konečnými spotrebiteľmi odlišné nákupné trendy. Preto s cieľom splniť rozličné požiadavky trhu sa v prípade zapečatených balení nahradila maximálna hmotnosť minimálnou hmotnosťou a v prípade nezapečatených balení sa minimálna veľkosť a maximálna veľkosť vypustili. Bude tak existovať viac možností balenia.

Percentuálny podiel ovocia v nezapečatených baleniach, ktoré musí byť označené nálepkou, sa znížil s cieľom zrýchliť baliace operácie pre malé predajné podniky, ktoré nedisponujú drahými zariadeniami na plne automatizované lepenie nálepiek, a preto ich lepia ručne.

Táto zmena sa týka jednotného dokumentu.

10. *Článok 8: Opis a prezentácia*

V článku 8 sa vypúšťa požiadavka uvádzať slová „Indicazione Geografica Protetta“ [chránené zemepisné označenie] v plnom znení, pričom sa tieto slová nahrádzajú skratkou „IGP“ [CHZO], a dopĺňajú sa špecifikácie týkajúce sa identifikácie a označovania výrobku určeného výlučne na spracovanie.

Táto zmena sa týka jednotného dokumentu.

11. *Článok 8: Opis a prezentácia*

Doplnilo sa logo označenia, ku ktorému sa predtým uvádzal len grafický opis.

Táto zmena sa týka jednotného dokumentu.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

1. **Názov (názvy) CHZO**

„Clementine del Golfo di Taranto“

2. **Členský štát alebo tretia krajina**

Taliansko

3. **Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny**

3.1. *Číselný znak kombinovanej nomenklatúry*

— 08 – JEDLÉ OVOCIE A ORECHY; ŠUPY CITRUSOVÝCH PLODOV ALEBO MELÓNOV

0805 – Citrusové ovocie, čerstvé alebo sušené

0805 21 – Mandarínky (vrátane tangerínok a satsumov)

0805 22 – Klementínky

— 20 – PRÍPRAVKY ZO ZELENINY, OVOCIA, ORECHOV ALEBO OSTATNÝCH ČASTÍ RASTLÍN

2008 – Ovocie, orechy a ostatné jedlé časti rastlín, inak pripravené alebo konzervované, tiež obsahujúce pridaný cukor alebo ostatné sladidlá alebo alkohol, inde nešpecifikované ani nezahrnuté

2008 30 – Citrusové ovocie

2008 30 55 – Mandarínky (vrátane tangerínok a satsumov); klementínky, wilkingy a ostatné podobné citrusové hybridy

2008 30 75 – Mandarínky (vrátane tangerínok a satsumov); klementínky, wilkingy a ostatné podobné citrusové hybridy

3.2. *Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1*

Chránené zemepisné označenie (CHZO) „Clementine del Golfo di Taranto“ sa vzťahuje výlučne na klementínky druhu *Citrus clementine* Hort. ex Tanaka týchto kultivarov a klonových selekcií: Comune, Fedele, Precoce di Massacra (Spinoso), Grosso Puglia, ISA, SRA 63, SRA 89.

Chránené zemepisné označenie „Clementine del Golfo di Taranto“ musí okrem požiadaviek stanovených v platných spoločných normách kvality spĺňať aj tieto vlastnosti:

Tvar: guľatý, mierne sploštený v hornej a dolnej časti.

Šupka: hladká alebo mierne drsná, oranžovej farby s maximálne 30 % zelenej farby.

Farba dužiny: oranžová.

Minimálna veľkosť: 6 (43 – 52 mm).

Minimálne množstvo šťavy: 40 % hmotnosti plodu pri ručnom lisovaní.

Vôňa: intenzívna, dlhotrvajúca.

Pomer zrelosti: minimálne 6:1, čo vyplýva z pomeru medzi obsahom rozpustných pevných látok vyjadreným v stupňoch Brixa a obsahom titrovateľných kyselín vyjadreným ako kyselina citrónová.

Bez semien, pričom maximálne 5 % klementínok obsahuje nie viac ako tri semená.

Pokiaľ je výrobok určený na spracovanie, povoľuje sa používať plody, ktoré môžu byť poškodené, ale nevykazujú známky hniloby, a/alebo majú minimálnu veľkosť 7 (41 – 48 mm), čím nie sú dotknuté ostatné vlastnosti stanovené v špecifikácii výrobku. Pri takýchto plodoch sa smie používať CHZO „Clementine del Golfo di Taranto“, ale nesmú sa predávať v nespracovanom stave konečnému spotrebiteľovi.

3.3. *Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)*

Chránené zemepisné označenie (CHZO) „Clementine del Golfo di Taranto“ sa vzťahuje na klementínky týchto kultivarov a klonových selekcií: Comune, Fedele, Precoce di Massacra (Spinoso), Grosso Puglia, ISA, SRA 63, SRA 89.

Predmetné klementínky sa môžu spotrebiteľovi dodávať len čerstvé a musia byť vypestované na území obcí provincie Taranto uvedených v bode 4.

3.4. *Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti*

Fázy produkcie klementínok „Clementine del Golfo di Taranto“ sa musia uskutočňovať v oblasti produkcie vymedzenej v bode 4.

3.5. *Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď. výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

Klementínky „Clementine del Golfo di Taranto“ sa musia spotrebiteľom sprístupňovať: v zapečatených nádobách, ktoré znemožňujú vybrať obsah bez porušenia zapečatenia, s minimálnou hmotnosťou 0,5 kg; v nezapečatených nádobách, pričom najmenej 60 % plodov v balení musí byť označených logom označenia opísaným ďalej.

Ak je výrobok s CHZO určený výlučne na spracovanie a nemôže byť sprístupnený konečnému spotrebiteľovi v prirodzenom stave, na obaloch alebo nádobách spĺňajúcich súlad s právnymi predpismi musí byť uvedená príslušná identifikácia.

3.6. *Špecifické pravidlá označovania výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

Nesmú sa používať prídavné mená vyzdvihujúce obchodné vlastnosti alebo vyjadrujúce ďalšie obchodné mienky.

Na obale musia byť uvedené slová „I.G.P. Clementine del Golfo di Taranto“, a to zreteľným písmom, ktoré je ľahko odlíšiteľné od všetkých ostatných informácií, a prinajmenšom dvakrát väčšou veľkosťou písmen ako všetok ostatný text.

Je povolené uvádzať text odkazujúci na: mená, názvy spoločností a súkromné značky s identifikačným kódom za predpokladu, že neuvádzajú spotrebiteľa do omylu a nevyzdvihujú vlastnosti ovocia.

Ak je výrobok s CHZO určený výlučne na spracovanie a nemôže byť sprístupnený konečnému spotrebiteľovi v prirodzenom stave, na obaloch alebo nádobách spĺňajúcich súlad s právnymi predpismi musí byť uvedená príslušná identifikácia. Na týchto obaloch musí byť uvedený nápis „Clementine del Golfo di Taranto IGP, destinate alla trasformazione“ [klementínky s CHZO „Clementine del Golfo di Taranto“ určené na spracovanie]. Spolu s chráneným zemepisným označením sa musí používať konkrétne a nezameniteľné okrúhle logo tvorené dvoma sústrednými kruhmi zelenej farby Pantone 356 CV. V priestore medzi dvoma kruhmi sú rovnakou zelenou farbou Pantone 356 CV uvedené tieto slová: Indicazione Geografica Protetta [chránené zemepisné označenie]. V strede je modrá obloha (farbou Pantone 306 CV) a sýtooranžová klementínka (oranžovou farbou Pantone 021 CV) so zelenou stopkou a listom (farbou Pantone 356 CV). Pod obrázkom ovocia sa nachádza nápis „Clementine del Golfo di Taranto“ oranžovou farbou Pantone 021 CV. Medzi týmito dvoma kruhmi je v spodnej časti skratka „I.G.P.“ [CHZO] zelenou farbou (Pantone 356 CV).

4. **Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti**

Oblasť produkcie klementínok „Clementine del Golfo di Taranto“ zahŕňa celé územie obcí Palagiano, Massafra, Ginosa, Castellaneta, Palagianello, Tarent a Statte.

5. **Súvislosť so zemepisnou oblasťou**

Nie je jasné, ako klementínka vznikla. Podľa niektorých zdrojov ide o kríženca, ktorý vznikol prirodzene v Alžírsku v roku 1898, zatiaľ čo podľa Tanaku ide o podobný citrusový plod ako kantonská mandarínka (*Citrus clementine* Hort.), ktorá rastie v celej Číne. V provincii Taranto sa klementínky začali prvýkrát pestovať v 18. storočí, ale všeobecne rozšírená špecializovaná citrusová plodina sa tu z nich stala až v 20. storočí. Zemepisné a spoločensko-hospodárske centrum oblasti, na ktorú sa vzťahuje toto označenie, sa nachádza v obciach provincie Taranto, ktoré hraničia s rovnomenným Tarentským zálivom. Keď pozemková reforma v 50. rokoch 20. storočia umožnila nachádzať, zhromažďovať a poskytovať vhodné zdroje zavlažovania, z citrusových plodov sa vo vymedzenej oblasti, po období expanzie a špecializácie, stala hlavná plodina. Teplé, slnečné a pomerne suché podnebie Tarentského zálivu podporuje rast a dozrievanie ovocia a prispieva k jeho vynikajúcim vlastnostiam, pokiaľ ide o farbu, chuť a trvanlivosť. Vysledovateľnosť výrobku zaisťuje skutočnosť, že pestovatelia klementínok „Clementine del Golfo di Taranto“ musia mať citrusové háje zapísané v registri, ktorý zriadil, vedie a aktualizuje kontrolný orgán. Musia poskytnúť príslušné údaje z katastra nehnuteľností, aby bolo možné citrusové háje identifikovať, ako aj údaje o ploche, rozmiestnení a roku výsadby.

Kraj obklopujúci Tarentský záliv možno označiť za ideálny na pestovanie citrusov, pretože je nielen rovnomerný a takmer celý rovinatý, ale vyznačuje sa aj úrodnou, hlbokou a dobre odvodnenou pôdou. Charakteristickými črtami oblasti produkcie sú vynikajúca južná expozícia a kopcovitý hrebeň Murgia, ktorý poskytuje ochranu pred studenými severnými vetrami. Pestovatelia výsadbou rastlín alebo osádzaním sietí často stavajú vetrolamy, aby klementínky chránili pred vetrami *sirocco*, *libeccio* a inými južnými vetrami, ktoré môžu stromom uškodiť, keďže prichádzajú od mora. Teploty zriedka klesnú pod 0 °C a sú preto na pestovanie citrusov veľmi vhodné. Okrem toho výrazné rozdiely medzi dennými a nočnými teplotami počas obdobia dozrievania prispievajú k estetickým a organoleptickým vlastnostiam ovocia. V oblasti produkcie došlo k spontánnym mutáciám pôvodne a bežne pestovanej odrody (Comune), a to čiastočne vďaka vhodným poveternostným podmienkam. Tieto mutácie, ktoré v niektorých prípadoch prevzali názov zemepisnej lokality (napr. Grosso Puglia a Precoce di Massafra), získali vzhľadom na svoje morfologické a kvalitatívne vlastnosti v produkcii významné miesto. Pestovanie tohto druhu je v súčasnosti v tejto oblasti vysoko špecializované a nadobudlo ďalší význam. Hospodársky a spoločenský význam klementínok potvrdzuje podujatie *Sagra del Mandarino*, ktoré sa koná od roku 1970 a poskytuje príležitosť na diskusiu o tejto plodine a jej perspektívach, keďže tento výrobok sa vďaka svojim kvalitatívnym (organoleptickým a obchodným) vlastnostiam na domácom trhu čoraz viac presadzuje.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie výrobku

https://www.politicheagricole.it/flex/cm/pages/ServeAttachment.php/L/IT/D/1%252F4%252Fe%252FD.a7e2182d713c002a0eaf/P/BLOB%3AID%3D3343/E/pdf?mode=download